

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

ректор Херсонського державного університету,

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

«05» червня 2026р.

ПРОГРАМА

єдиного фахового вступного випробування (співбесіди замість ЄФВВ)

з права та міжнародного права

для здобуття ступеня вищої освіти «**магістр**»

на основі НРК 6, НРК 7

(денна, заочна форми навчання)

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробовування.....	4
3. Список рекомендованої літератури.....	11
4. Критерії оцінювання знань фахового вступного випробовування.....	16

1. Загальні положення

Програма фахового вступного випробування для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття рівня вищої освіти **магістр** на основі базової або повної вищої освіти розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра.

Організація та проведення фахових вступних випробувань відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за рівнем вищої освіти магістр.

Форма вступного випробування – вступне випробування проводиться усно (дистанційно).

Тривалість вступного випробування – на виконання відведено 20 хвилин.

Результат вступного випробування оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт.

Вступники, які не з'явилися на фахове вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

2. Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробовування

1. Основні ознаки, що відрізняють державу від додержавних форм організації суспільства
2. Сутність та значення принципу розподілу влад на законодавчу, виконавчу та судову
3. Форми державного правління та їхні ключові відмінності
4. Поняття та елементи форми держави, включаючи форму правління, форму устрою та політичний режим
5. Норма права та її внутрішня структура, що охоплює гіпотезу, диспозицію та санкцію
6. Види джерел права та місце нормативно-правового акта серед них
7. Відмінність між правоздатністю, дієздатністю та деліктоздатністю особи
8. Юридичні факти як підстава для виникнення, зміни чи припинення правовідносин
9. Поняття, ознаки та види правопорушень
10. Функції та види юридичної відповідальності
11. Права і свободи людини, що належать до категорії невідчужуваних та абсолютних відповідно до Конституції України
12. Порядок прийняття та внесення змін до Конституції України
13. Конституційний статус Президента України, його повноваження та місце в системі органів влади
14. Функції та повноваження Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади
15. Система органів виконавчої влади в Україні та їхні основні завдання
16. Особлива роль Конституційного Суду України в правовій системі

17. Конституційні обов'язки громадян, закріплені в Основному Законі України
18. Визначальні засади цивільного законодавства для регулювання приватних відносин
19. Підстави та наслідки визнання фізичної особи недієдатною або обмеження її дієдатності
20. Ознаки притаманні юридичній особі як суб'єкту цивільного права
21. Різниця між правочинами, укладеними в письмовій, усній та нотаріальній формах
22. Правові наслідки недодержання вимог закону щодо недійсності правочину
23. Позовна давність, її загальні строки та підстави для переривання
24. Зміст права власності, що включає володіння, користування та розпорядження
25. Способи захисту права власності через віндикаційний та негаторний позови
26. Поняття зобов'язання та основні способи забезпечення його виконання
27. Цивільно-правові наслідки у разі порушення умов договору у вигляді збитків та неустойки
28. Підстави виникнення позадоговірних деліктних зобов'язань
29. Різниця між спадкуванням за заповітом та спадкуванням за законом
30. Особи, які мають право на обов'язкову частку у спадщині незалежно від змісту заповіту
31. Обов'язкові стадії цивільного процесу для розгляду справи по суті в суді першої інстанції
32. Поняття кримінального правопорушення та його відмінність від адміністративного проступку

33. Елементи складу кримінального правопорушення, включаючи об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт та суб'єктивну сторону
34. Різниця між прямим та непрямим умислом як формами вини
35. Критерії визначення необережності у формі злочинної самовпевненості та злочинної недбалості
36. Вік настання кримінальної відповідальності та перелік діянь, за які вона можлива з 14 років
37. Інститут необхідної оборони та умови її правомірності
38. Крайня необхідність та умови, за яких завдання шкоди виключає кримінальну протиправність
39. Стадії вчинення кримінального правопорушення від готування до закінченого діяння
40. Види співучасників кримінального правопорушення, включаючи виконавця, організатора, підбурювача та пособника
41. Мета та види покарань, передбачені Кримінальним кодексом України
42. Засади презумпції невинуватості у кримінальному процесі
43. Предмет регулювання та характерні методи адміністративного права
44. Ознаки та види адміністративних стягнень за вчинення правопорушень
45. Правові засади діяльності державної служби в Україні
46. Адміністративна юстиція та завдання адміністративних судів
47. Поняття, сторони та обов'язкові умови трудового договору
48. Підстави для розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця
49. Нормальна тривалість робочого часу на тиждень та встановлені законодавством винятки
50. Види дисциплінарних стягнень за порушення трудової дисципліни

51. Сутнісна відмінність між міжнародним публічним правом та внутрішньодержавним правом
52. Основні джерела міжнародного права відповідно до Статуту Міжнародного Суду ООН
53. Роль міжнародного звичаю та елементи, необхідні для його формування
54. Норми *jus cogens* та їхнє значення в міжнародній правовій системі
55. Поняття та коло суб'єктів міжнародного права з урахуванням первинності держав
56. Критерії державності, закріплені в Конвенції Монтевідео 1933 року
57. Відмінність між декларативною та конститутивною теоріями визнання держав
58. Види та правові наслідки міжнародно-правового визнання урядів і держав
59. Міжнародно-правове правонаступництво щодо державних договорів і боргів у контексті дій росії після розпаду СРСР
60. Поняття міжнародно-правової відповідальності держав
61. Обставини, що виключають протиправність діяння держави в міжнародному праві
62. Різниця між такими формами відшкодування шкоди, як реституція, компенсація та сатисфакція
63. Стадії укладення міжнародних договорів відповідно до Віденської конвенції 1969 року
64. Застереження до міжнародного договору та обмеження щодо їхнього внесення
65. Підстави для визнання міжнародного договору недійсним
66. Суть принципу *pacta sunt servanda* та правомірні винятки з нього

67. Правова природа, структура та функції Організації Об'єднаних Націй
68. Повноваження Ради Безпеки ООН та специфіка застосування права вето її постійними членами
69. Правова роль Генеральної Асамблеї ООН та юридична сила її резолюцій
70. Правовий статус та компетенція Ради Європи
71. Види територій за міжнародним правовим режимом
72. Правові засади встановлення державного кордону шляхом делімітації та демаркації
73. Правовий режим виключної економічної зони та континентального шельфу згідно з Конвенцією ООН з морського права 1982 року
74. Право мирного проходу в територіальному морі та його обмеження
75. Правові режими, що регулюють використання відкритого моря та космічного простору
76. Поняття громадянства в міжнародному праві та правові наслідки біпатризму й апатризму
77. Різниця між функціями дипломатичних представництв та консульських установ
78. Дипломатичні імунітети та привілеї дипломатичного агента і приміщень представництва згідно з Віденською конвенцією 1961 року
79. Значення Загальної декларації прав людини 1948 року та Міжнародних пактів 1966 року
80. Механізм захисту прав людини в Європейському суді з прав людини та умови прийнятності скарг
81. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів згідно зі Статутом ООН

82. Юрисдикція Міжнародного Суду ООН, включаючи відмінність між спірною та консультативною процедурами
83. Зміст принципу незастосування сили або загрози силою в міжнародних відносинах
84. Законні винятки із заборони застосування сили в міжнародному праві
85. Умови правомірності індивідуальної та колективної самооборони згідно зі статтею 51 Статуту ООН
86. Відмінність між правом на війну (*jus ad bellum*) та правом під час війни (*jus in bello*)
87. Чотири Женевські конвенції 1949 року про захист жертв війни та Додаткові протоколи до них
88. Базові принципи міжнародного гуманітарного права, включаючи розрізнення, пропорційність та військову необхідність
89. Статус комбатанта та комплекс прав, що надаються військовополоненим
90. Статус некомбатантів та правовий захист цивільного населення під час збройного конфлікту й окупації
91. Категорії міжнародних злочинів, що підпадають під юрисдикцію Міжнародного кримінального суду згідно з Римським статутом
92. Юридичний зміст злочину геноциду та його відмінність від інших злочинів проти людяності
93. Воєнні злочини та злочин агресії в сучасному міжнародному кримінальному праві
94. Предмет регулювання міжнародного приватного права та елементи, що визначають іноземний елемент у правовідносинах
95. Колізійна норма, її структура у формі обсягу й прив'язки та загальна функція
96. Основні типи колізійних прив'язок, включаючи особистий закон фізичної особи, закон автономії волі та закон місця знаходження речі

97. Сутність застереження про публічний порядок у міжнародному приватному праві

98. Визначення правочинності та дієздатності іноземних фізичних і юридичних осіб в Україні

99. Колізійні принципи, що застосовуються до договірних зобов'язань за наявності іноземного елемента

100. Поняття та порядок визнання і виконання рішень іноземних судів та міжнародних комерційних арбітражів

3. Список рекомендованої літератури

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 15.02.2026).
2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 02.03.2026).
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> (дата звернення: 22.02.2026).
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон Української РСР від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 10.03.2026).
5. Виборчий кодекс України : Закон України від 19.12.2019 № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text> (дата звернення: 28.02.2026).
6. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (дата звернення: 05.03.2026).
7. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text> (дата звернення: 18.02.2026).
8. Про правотворчу діяльність : Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text> (дата звернення: 11.03.2026).
9. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text> (дата звернення: 20.02.2026).

10. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 03.03.2026).

11. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text> (дата звернення: 14.02.2026).

12. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 25.02.2026).

13. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 09.03.2026).

14. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text> (дата звернення: 17.02.2026).

15. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text> (дата звернення: 01.03.2026).

16. Статут Організації Об'єднаних Націй : Міжнародний документ від 26.06.1945. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text (дата звернення: 27.02.2026).

17. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Міжнародний документ від 04.11.1950 . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 12.03.2026).

18. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу з протоколами та деклараціями : Міжнародний документ станом на 30.03.2010 . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text (дата звернення: 06.03.2026).

19. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014 . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 19.02.2026).

20. Римський статут Міжнародного кримінального суду : Міжнародний документ від 17.07.1998. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text (дата звернення: 04.03.2026).

21. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни : Міжнародний документ від 12.08.1949 . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text (дата звернення: 23.02.2026).

Навчальні посібники та підручники:

22. Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник / за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. 5-те вид. Одеса : Юридика, 2025. 700 с.

23. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. О. В. Кузьменко, В. Г. Чорної. Київ : Юрінком Інтер, 2025.

24. Мельник Р. С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право : навч. посіб. / за заг. ред. Р. С. Мельника. Київ : Ваїте, 2014. 376 с.

25. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру» / за заг. ред. В. П. Тимощука. Київ : Центр політико-правових реформ, 2023.

26. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 328 с.

27. Конституційне право України : підручник / за заг. ред. Т. М. Слінько. 2-ге вид., перероб. й допов. Харків : Право, 2024. 672 с.

28. Конституційне право : підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ : Ваіте, 2021. 528 с.
29. Конституція України. Науково-практичний коментар / за заг. ред. Р. О. Стефанчука й О. В. Петришина. Харків : Право, 2024. 1176 с.
30. Тертишник В. М. Конституція України. Науково-практичний коментар. 3-тє вид., доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2024. 486 с.
31. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / за заг. ред. В. М. Бурдіна, В. І. Маркіна. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 1148 с.
32. Попович О. В., Томаш Л. В., Латковський П. П., Бабій А. Ю. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. Чернівці, 2022. 319 с.
33. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид. Харків : Право, 2020. 768 с.
34. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-е вид. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
35. Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів : лекція. Харків : Право, 2016. 104 с.
36. Хавронюк М. І. Кримінальні проступки : науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. Київ : Дакор, 2022. 266 с.
37. Правове забезпечення повоєнного відродження України : монографія / за заг. ред. Р. О. Стефанчука. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 392 с.
38. Шаповал В. М. Сучасний конституціоналізм : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2005. 560 с.
39. Гошовська В. А. та ін. Основи вітчизняного парламентаризму : підручник : у 2 т. / під заг. ред. В. А. Гошовської. Київ : НАДУ, 2011. Т. 1. 408 с.
40. Craig P. EU Administrative Law. Croydon : CPI Group (UK) Ltd, 2012. 782 p.

41. Конституційно-правові та теоретичні засади модернізації українського парламентаризму в умовах реалізації європейського вибору : монографія / за ред. Ю. С. Шемшученка та ін. Київ, 2025. 444 с.

42. Барабаш Ю. Г. та ін. Правова доктрина України: у 5 т. Т.2: Публічно правова доктрина України. Харків : Право, 2013. 864 с.

Інтернет-ресурси та платформи

43. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за 2025 рік. Судова влада України. URL: <https://supreme.court.gov.ua/> (дата звернення: 14.02.2026)

44. Верховний Суд опублікував огляд судової практики щодо застосування процесуальних строків в адміністративному судочинстві. Судова влада України. URL: <https://supreme.court.gov.ua/> (дата звернення: 07.03.2026)

45. Єдиний державний реєстр судових рішень. Судова влада України. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/> (дата звернення: 21.02.2026)

46. Офіційний вебсайт Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/> (дата звернення: 11.03.2026)

47. Офіційний вебпортал парламенту України. Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 18.02.2026)

48. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 26.02.2026)

49. Велика українська енциклопедія : електронна версія / Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво». URL: <https://vue.gov.ua/> (дата звернення: 05.03.2026)

50. Енциклопедія Сучасної України : онлайн-версія / Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. URL: <https://esu.com.ua/> (дата звернення: 29.02.2026)

51. Кримінальний кодекс України. Protocol - юридичний ресурс Протокол. URL: <https://protocol.ua/> (дата звернення: 13.02.2026)

52. Від перевантажених судів до адміністративної реформи: як Закон «Про адміністративну процедуру» може змінити ситуацію. Вісник НААУ. URL: <https://unba.org.ua/> (дата звернення: 24.02.2026)

4. Критерії оцінювання фахового вступного випробовування

180-200	<p>Усі ключові поняття, старанно визначені й описані. Основні факти, що підтверджують деталі, включені й докладно описані. Немає фактичних неточностей, мають місце обґрунтованість та повнота відповіді на теоретичні та практичні питання.</p>
150-179	<p>Студент знаходить (добирає) і логічно поєднує більшість даних, що стосуються запитання. Досить добре використовує відповідні навички мислення. Робить обґрунтовані висновки, спираючись на дані.</p> <p>Більшість ключових понять добре визначено й описано. Більшість основних фактів, що підтверджують деталі, включено й досить добре описано, але має місце деяка необґрунтованість освітлення цих питань. Є невеличкі фактичні неточності.</p>
100-149	<p>Студент знаходить (добирає) і логічно поєднує близько половини даних, що стосуються запитання. Використовує далеко не всі відповідні навички мислення. Робить недостатньо повні висновки, спираючись на дані.</p> <p>Близько половини ключових понять відібрано, визначено й описано. Включено майже половину основних фактів, що підтверджують деталі. Близько половини інформації є правильною, решта хибна, неточна або відсутня.</p>
0-99	<p>Незначну кількість ключових понять, тем, проблем, ідей відібрано, визначено й описано. Факти, що підтверджують деталі, не включено або включено недостатньо. Інформація здебільшого хибна, неточна або не стосується питання.</p> <p>Не відповів на поставлені питання.</p>

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку та підприємництва
(протокол № 9 від 06.04.2026 р.)

Укладач програми

Олександр СОТУЛА

професор кафедри національного,
міжнародного права та правоохоронної діяльності,
доктор юридичних наук, професор